Zprávy MF, částka 4/2017

Metodický postup k provedení vyhlášky č. 464/2016 Sb.

čj.: MF - 21 588/2017/1203 - ref. JUDr. A. Heřmanová

METODICKÝ POSTUP

čj.: MF - 21 588/2017/1203

k provedení vyhlášky č. 464/2016 Sb., o postupu při poskytování dotace ze státního rozpočtu na přijetí opatření ke snížení míry ozáření z přítomnosti radonu a jeho produktů přeměny ve vnitřním ovzduší staveb pro bydlení a pobyt veřejnosti a na přijetí opatření ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě určené pro veřejnou potřebu

Část I - Úvod

1. K 1.1.2017 nabyla účinnosti vyhláška č. 464/2016 Sb., o postupu při poskytování dotace ze státního rozpočtu na přijetí opatření ke snížení míry ozáření z přítomnosti radonu a jeho produktů přeměny ve vnitřním ovzduší staveb pro bydlení a pobyt veřejnosti a na přijetí opatření ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě určené pro veřejnou potřebu, uveřejněná v částce č. 186/2016 Sbírky zákonů. Vyhláška č. 461/2005 Sb., o postupu při poskytování dotací na přijetí opatření ke snížení ozáření z přírodních radionuklidů ve vnitřním ovzduší staveb a ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě pro veřejné zásobování, byla zrušena zákonem č. 263/2016 Sb., atomový zákon (§238 bod 21).

K 1.1.2017 nabyla účinnosti i vyhláška č. 362/2016 Sb., o podmínkách poskytnutí dotace ze státního rozpočtu v některých existujících expozičních situacích. Tyto dvě vyhlášky spolu úzce souvisejí.

2. Provádění odůvodněných opatření, která snižují míru ozáření z přítomnosti radonu a jeho produktů přeměny ve vnitřním ovzduší staveb pro bydlení a pobyt veřejnosti, a opatření, která snižují obsah přírodních radionuklidů v pitné vodě pro veřejnou potřebu, je finančně podporováno státem na základě Radonového programu ČR 2010 až 2019 - Akční plán, schváleného usnesením vlády ČR č. 594 ze 4. května 2009. Možnost státu poskytnout dotaci na provedení účinného opatření je upravena zákonem č. 263/2016 Sb., atomový zákon. Podmínky poskytnutí dotace jsou upraveny ve vyhlášce Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. 362/2016 Sb., postup při poskytování dotace je upraven ve vyhlášce Ministerstva financí č. 464/2016 Sb. Celkový objem prostředků uvolňovaných Ministerstvem financí (dále jen „ministerstvo“) na odůvodněná opatření v daném roce je stanoven zákonem o státním rozpočtu na příslušný rozpočtový rok.

3. Ozdravným opatřením je opatření navržené a provedené podle ČSN 73 0601, kterým dojde ke snížení průměrných hodnot objemové aktivity radonu ve stavbách nebo kterým se snižuje obsah přírodních radionuklidů v pitné vodě pro veřejnou potřebu. Jeho součástí jsou projektová činnost, realizace vlastního opatření a kontrolní a závěrečná měření. Kritéria pro hodnocení účinnosti provedených opatření stanoví §2 odst. 2 a §3 odst. 2 vyhlášky č. 362/2016 Sb.

4. Podrobnější úpravu způsobu, rozsahu a zajištění radiační ochrany při opatřeních ke snížení ozáření z přírodních zdrojů upravuje druhá část, hlava III. vyhlášky č. 422/2016 Sb., o radiační ochraně a zabezpečení radionuklidového zdroje.

5. Dotaci ze státního rozpočtu na přijetí odůvodněného opatření, kterým dojde ke snížení míry ozáření z přítomnosti radonu a jeho produktů přeměny ve vnitřním ovzduší staveb pro bydlení a pobyt veřejnosti, nebo na přijetí opatření, kterým dojde ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě určené pro veřejnou potřebu, jsou-li překročeny mezní hodnoty[1] (dále jen „dotace“), poskytuje vlastníkům uvedeným v §2 odst. 1 písm. a) až c) a §3 odst. 1 vyhlášky č. 362/2016 Sb. ministerstvo. Dotace zahrnuje úhradu nákladů spojených s vypracováním rozpočtu a projektové dokumentace, úhradu nákladů na realizaci odůvodněných a prokazatelně účinných opatření a úhradu nákladů na kontrolní a závěrečná měření. Všechna potřebná měření může kromě Státního úřadu pro jadernou bezpečnost (dále jen „Úřad“) vykonávat pouze subjekt, který má pro takovou činnost povolení vydané Úřadem.

6. Poskytnutí dotace ministerstvem je realizováno ve dvou etapách - před provedením opatření a po jeho provedení.

V první etapě, před provedením opatření, doručí krajský úřad písemnou žádost vlastníka se všemi přílohami, se svým stanoviskem a se souhlasem Úřadu ministerstvu.

V druhé etapě, po provedení opatření a po doložení účelně vynaložených nákladů a prokázání účinnosti opatření uvolní ministerstvo dotaci kraji.

Část II - Žádost o poskytnutí dotace (první etapa)

1. O poskytnutí dotace může požádat vlastník uvedený v §2 odst. 1 písm. a) až c) a §3 odst. 1 vyhlášky č. 362/2016 Sb.

2. Písemné žádosti přijímají krajské úřady příslušné podle místa stavby.

Vzor žádosti je přístupný na webových stránkách Ministerstva vnitra pod odkazem Legislativa, Sbírka zákonů, částka č. 186 z roku 2016, v příloze vyhlášky č. 464/2016 Sb. Žádost je možné podat i na formuláři vzoru žádosti.

V písemné žádosti o poskytnutí dotace uvede vlastník všechny údaje a připojí přílohy uvedené v §2 vyhlášky č. 464/2016 Sb. Užívá-li nemovitost k účelu uvedenému v §2 odst. 1 vyhlášky č. 362/2016 Sb. jiná osoba než její vlastník, doloží tuto skutečnost vlastník budovy prohlášením, kdo budovu obývá, nebo dokladem prokazujícím, že je budova trvale obývána jinou osobou (např. nájemní smlouvou). Ministerstvo si může vyžádat další nezbytné doklady k ověření skutečností.

3. Po obdržení žádosti obsahující požadované náležitosti zašle ministerstvo vlastníkovi prostřednictvím krajského úřadu sdělení, že žádost obdrželo. Dále uvede informaci, že finanční prostředky budou poskytnuty kraji, resp. prostřednictvím kraje, do výše nezbytných, účelně vynaložených a řádně doložených nákladů na provedení prokazatelně účinného opatření. Částka uvedená ve sdělení není závazná; konečnou výši dotace určí ministerstvo po provedení opatření na základě prokázaných účelně vynaložených výdajů bezprostředně souvisejících s opatřením.

4. Vlastníkovi uvedenému v §2 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 362/2016 Sb. (bytu v bytovém nebo rodinném domě nebo rodinného domu) může být poskytnuta dotace na provedení účinného opatření nejvýše do částky 150 000,- Kč.

Tato částka může být překročena pouze výjimečně, pokud si provedení opatření vyžádá podstatně vyšší náklady vzhledem k hodnotě OAR překračující 3 000 Bq/m^3 (§2 odst. 2 písm. c) vyhlášky č. 464/2016 Sb.).

Vlastníkovi uvedenému v §2 odst. 1 písm. b) a c) vyhlášky č. 362/2016 Sb. může být poskytnuta dotace pouze v české měně do výše nezbytných a řádně doložených nákladů, nejvýše však 1 500 000 Kč.

Vlastníkovi vodovodu pro veřejnou potřebu (§3 odst. 1 vyhlášky č. 362/2016 Sb.) může být poskytnuta dotace na realizaci opatření ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě určené pro veřejnou potřebu do výše nezbytných a řádně doložených nákladů, nejvýše však 1 500 000,- Kč.

V žádosti o poskytnutí dotace zdůvodní vlastník vodovodu pro veřejnou potřebu navrhované řešení opatření ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě určené pro veřejnou potřebu.

Po provedení opatření lze z dotace uhradit pouze jedno kontrolní měření obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě dokládající snížení objemové aktivity radonu pod směrnou hodnotu 100 Bq/l nebo snížení obsahu dalších přírodních radionuklidů tak, že nejsou překročeny směrné hodnoty stanovené vyhláškou č. 422/2016 Sb. v příloze č. 27. Případné vícenáklady způsobené chybným postupem dodavatele opatření nelze z poskytnuté dotace hradit. Ze státního rozpočtu se nehradí výdaje na každoroční měření vzorků vody.

Dotaci na stejný účel je možné poskytnout pouze jednou.

5. Při obnově stávajícího zařízení ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě určené pro veřejné zásobování je třeba doložit prohlášení, že zařízení nebylo vybudováno s finanční podporou státu.

6. Aby mohla být dotace poskytnuta v roce podání žádosti, musí být žádost vlastníka podána krajskému úřadu nejpozději do 30. září a krajským úřadem doručena ministerstvu nejpozději do 31. října příslušného rozpočtového roku.

Krajský úřad před postoupením žádosti ministerstvu zkontroluje, zda žádost obsahuje všechny náležitosti uvedené v §2 vyhlášky č. 464/2016 Sb. a zda jsou splněny podmínky pro poskytnutí dotace uvedené v §2 vyhlášky č. 362/2016 Sb. Krajský úřad rovněž ověří, zda byla vlastníkovi stavby nebo vodovodu poskytnuta dotace na provedení opatření okresním úřadem před 31.12.2002 a v kterém roce, a tuto informaci sdělí ministerstvu. Neúplnou žádost vrátí krajský úřad žadateli k doplnění (§45 odst. 2 správního řádu - *„správní orgán pomůže žadateli odstranit nedostatky na místě nebo jej vyzve k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě"*).

Krajský úřad postupuje ministerstvu kompletní žádost se svým stanoviskem a souhlasem Úřadu. Krajský úřad poskytuje ministerstvu i jiné informace důležité pro poskytnutí dotace.

Část III - Postup po provedení opatření (druhá etapa)

1. Po provedení opatření předá vlastník příslušnému krajskému úřadu doklady uvedené v §4 vyhlášky č. 464/2016 Sb., a to

doklad o výsledcích kontrolního měření prokazujícího účinnost provedeného opatření,

podrobný položkový rozpočet v členění na dodávku a montáž,

doklady prokazující skutečnou výši účelně vynaložených nákladů (faktury a účty za materiál a stavební práce prováděné dodavatelsky, resp. faktury a účty za materiál pro práce prováděné svépomocí),

souhlas Úřadu s provedeným opatřením.

2. Krajský úřad posoudí uvedené doklady z hlediska jejich obsahu a předá je se souhlasem Úřadu ministerstvu.

Bez předložení uvedených dokladů a prokázání účinnosti provedených opatření není možné dotaci poskytnout. Ministerstvo si může vyžádat i další doklady nezbytné pro rozhodnutí o uvolnění dotace.

3. Konečná výše dotace bude stanovena na základě podrobného položkového rozpočtu ve výše uvedeném členění. Při stanovení výše dotace přihlédne ministerstvo k cenám obvyklým v místě provedeného opatření.

4. Z poskytnuté dotace nelze hradit daň z přidané hodnoty, pokud může vlastník uplatnit odpočet daně z přidané hodnoty na vstupu. V zájmu rychlejšího poskytnutí dotace je připojení prohlášení vlastníka, zda bude uplatňovat odpočet DPH na vstupu či nikoliv již k žádosti o poskytnutí dotace.

5. Aby mohla být dotace uvolněna ze státního rozpočtu v roce podání žádosti, musí být doklady uvedené v §4 vyhlášky č. 464/2016 Sb. (viz bod 1 výše) doručeny ministerstvu nejpozději do 30. listopadu roku, v němž byla žádost podána.

6. Úřad může před vyplacením dotace provést z vlastního podnětu nebo na základě podnětu ministerstva kontrolní šetření k ověření správnosti údajů předložených ministerstvu pro poskytnutí dotace.

Část IV - Postup ministerstva při poskytování dotace

1. Prostředky na finanční zabezpečení opatření jsou vyčleněny v kapitole Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok.

2. Dotace se poskytuje formou rozhodnutí podle §14 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Originál rozhodnutí zašle ministerstvo vlastníkovi, kopii rozhodnutí příslušnému kraji.

3. Ministerstvo vydá rozhodnutí o poskytnutí dotace na základě písemné žádosti obsahující požadované náležitosti a přílohy a po posouzení předložených podkladů.

4. Dotaci lze poskytnout po provedení opatření a prokázání jeho účinnosti ve smyslu §3 vyhlášky č. 362/2016 Sb. a §5 vyhlášky č. 464/2016 Sb.

5. Dotaci uvolní ministerstvo vlastníkovi prostřednictvím příslušného kraje. Kraj zajistí poskytnutí dotace vlastníkovi v souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace.

6. Z dotace lze hradit pouze nezbytné, účelně a prokazatelně vynaložené náklady doložené účty a fakturami, nikoliv práce provedené svépomocí ve vlastní režii vlastník. Při svépomocně provedených pracích lze hradit pouze výdaje na nezbytný materiál.

7. Na poskytnutí dotace není právní nárok.

8. Při použití dotace je nutno respektovat příslušná ustanovení zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

Část V - Závěrečná ustanovení

1. Opatření v bytech v bytových nebo rodinných domech zahájená do dne účinnosti vyhlášky č. 464/2016 Sb. se dokončí podle vyhlášky č. 461/2005 Sb. a Metodického postupu ministerstva čj.: MF - 28 491/2013/12 - 1204. Za okamžik zahájení se považuje den doručení žádosti o poskytnutí dotace Ministerstvu financí

2. Dozorovým orgánem nad subjekty, které na základě povolení provádějí závěrečná nebo kontrolní měření, je Úřad, který je i odvolacím orgánem v případných sporech o správnost nebo kvalitu provedených měření.

3. Tento metodický pokyn byl projednán s Úřadem a byl jím odsouhlasen.

4. K 1.1.2006 pozbyl platnosti Metodický postup čj.: 124/43 549/2003 k provedení vyhlášky č. 107/2003 Sb., o podílu krajských úřadů na rozdělování dotací na zjištění rizika vyplývajícího z přítomnosti radonu a jeho dceřiných produktů ve vnitřním ovzduší staveb a ve vodách pro veřejné zásobování a na přijetí opatření s tím spojených. Použije se pouze v případech uvedených v bodu 1.

5. K 15.11.2009 pozbyl platnosti Metodický postup čj.: 12/33 569/2006 - 124 k provedení vyhlášky č. 461/2005 Sb., o postupu při poskytování dotací na přijetí opatření ke snížení ozáření z přírodních radionuklidů ve vnitřním ovzduší staveb a ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě pro veřejné zásobování. Použije se pouze na dokončení opatření započatých na základě žádostí podaných do 15. listopadu 2009.

6. K 31.12.2012 pozbyl platnosti Metodický postup čj.: 12/68 521/2009 - 124 k provedení vyhlášky č. 461/2005 Sb., o postupu při poskytování dotací na přijetí opatření ke snížení ozáření z přírodních radionuklidů ve vnitřním ovzduší staveb a ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě pro veřejné zásobování.

7. K 1.1.2017 pozbývá platnosti Metodický postup čj.: MF - 28 491/2013/12 - 1204 k provedení vyhlášky č. 461/2005 Sb., o postupu při poskytování dotací na přijetí opatření ke snížení ozáření z přírodních radionuklidů ve vnitřním ovzduší staveb a ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě pro veřejné zásobování.

8. Podle tohoto Metodického postupu čj.: MF - 21 588/2017/1203 se postupuje od 14.8.2017.

Ing. Miroslav Matej, Ph.D. v. r.

ředitel odboru

Financování územních rozpočtů

a programové financování

1 §97 a 98 vyhlášky č. 422/2016 Sb., o radiační ochraně a zabezpečení radionuklidového zdroje.

§2 a 3 vyhlášky č. 362/2016 Sb., o podmínkách poskytnutí dotace ze státního rozpočtu v

některých existujících expozičních situacích.

EPIS